

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในประเทศไทย

The Relationship between Accounting Profession Skills and
Working Efficiency of Accountants in Vocational Institutions under
the Office of Vocational Education Commissions in Thailand

ปริยากร ปรีโยทัย¹ สุภัทรธร ทวีจันทร์²

Pariyakorn Pariyothai¹ Supatsorn Taweekun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 340 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในสถานศึกษา โดยรวมได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบัญชี หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Master Degree in Accounting, Accounting Program, Sisaket Rajabhat University)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor, Accounting Program, Faculty of Business Administration, Sisaket Rajabhat University)

ทางองค์การและการจัดการธุรกิจ อยู่ในระดับมาก 2) นักบัญชีมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับ และด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the Accounting Profession Skills in vocational institutions in Thailand, to study the Working Efficiency of Accountants in vocational institutions in Thailand, and to study the relationship between Accounting Profession Skills and Working Efficiency of Accountants in vocational institutions in Thailand. The sample consisted of 340 accountants in vocational institutions under the jurisdiction of the Office of Vocational

Education Commission in Thailand, drawn by Simple Random Method. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentages, mean, standard deviation and multiple regression analysis. The results found that: 1) The Accounting Profession Skills, which included intellectual skills, academic and practical function skills, personality-qualified skills, interaction and communication skills, organization and business management skills, were at a high level. 2) The Working Efficiency of accountants, which included accomplishment, acceptance, and responsibility, was at a high level. 3) The correlation between Accounting Profession Skills and Working Efficiency in vocational institutions under the Office of Vocational Education Commission in Thailand was positive correlated at the 0.01 level of significance.

Keywords: Accounting Profession Skills, Working Efficiency of accountants, the Office of Vocational Education Commission

บทนำ

เนื่องจากนโยบายการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของกลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการเปิดเสรีทางการค้า ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้เข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558 โดยข้อตกลงกำหนดให้มีการเปิดเสรีทางการค้าและพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาคให้มีความเข้มแข็ง ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสินค้าและบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีในกลุ่มภูมิภาค จำนวน 8 วิชาชีพ รวมทั้งวิชาชีพบัญชี (พุลสิน กลิ่นประทุม 2559 : 139) ทำให้สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ดูแลวิชาชีพบัญชีได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพบัญชีไทย จึงได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักวิชาชีพบัญชีไทย โดยการออกมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำนวน 8 ฉบับ หนึ่งในนั้นคือมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ ดังนั้น นักบัญชีจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2559 : 1)

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี เป็นความสามารถและความชำนาญประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ ทศนคติ และแนวคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ นักบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะจำนวนหนึ่งรวมทั้งทักษะเฉพาะด้าน และทักษะในการทำงานเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการทำงานที่ถูกต้องรวดเร็ว มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องาน ทำให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา โดยใช้ทรัพยากรทั้งคนและอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงานได้พยายามทุ่มเทความสามารถในการปฏิบัติงานของตน มีทัศนคติและความรักดีต่อองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตและพัฒนาบุคคลด้านวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ บุคลากรมีทั้งสายบริหาร สายครูผู้สอนและสายสนับสนุน ซึ่งสายสนับสนุนที่สำคัญประกอบด้วยบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงิน และการ

บัญชีทั่วไปขององค์กร เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เสร็จตามกำหนดเวลา ภายใต้งบประมาณและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทักษะวิชาชีพบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานของนักบัญชีมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนงบประมาณด้านบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2559 : 1)

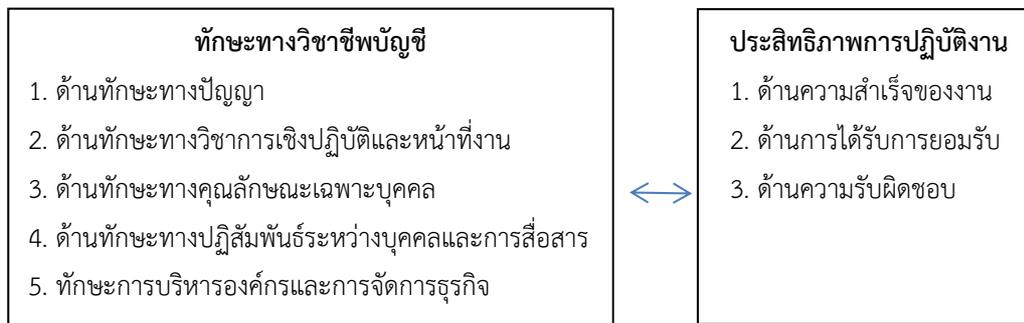
ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Profession Skills) จากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2559 : 1) ประกอบด้วย 1) ด้านทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) 2) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (Technical and Functional Skills) 3) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) 4) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and

Communication Skills) 5) ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (Organization and Business Management Skills)

2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Working Efficiency) โดยประยุกต์ปัจจัยแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg’s Theory) ประกอบด้วย 1) ด้านความสำเร็จของงาน (Achievement) 2) ด้านการได้รับการยอมรับ (Recognition) 3) ด้านความรับผิดชอบ (Responsibility)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย คือ นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (จำเริญ อุ้นแก้ว 2553 : 8-9) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลาก ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ จำนวน 350 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชี ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้าน

ความเที่ยงตรง ค่า IOC เท่ากับ 0.8 จำนวน 4 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.0 จำนวน 26 ข้อ ด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถาม จำนวน 350 ชุด ทางไปรษณีย์ผ่านสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีทักษะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ

2. นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน และด้านการได้รับการยอมรับ

3. ทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในสถานศึกษา โดยรวม ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดและรอบคอบ รับผิดชอบดูแลรักษาด้านการเงินให้ครบถ้วน ด้านบัญชีให้ถูกต้องตามระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับการอบรม เรียนรู้กฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีขององค์กรมี

ประสิทธิภาพ คุ่มค่า โปร่งใส สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณะได้ สอดคล้องกับการศึกษาของวันวิสาห์ เดชภูมิ (2559 : 50) พบว่า ธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจบริการ มีความต้องการนักบัญชี ที่มีระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญา คือ ธุรกิจต้องการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป มีขีดความสามารถที่จะสอบถามวิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุป 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่การงาน คือ ต้องการผู้ทำบัญชีที่มีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่า ความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และมีความสามารถในการจัดทำและนำเสนอ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือ ต้องการผู้ทำบัญชีที่มีความสามารถในการจัดการตนเอง มีความคิดริเริ่ม เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแจงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา 4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ ต้องการผู้ทำบัญชีที่มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหา ความขัดแย้ง สามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) ทักษะด้านการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ คือ ต้องการผู้ทำบัญชีที่มีภาวะความเป็นผู้นำในการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ ดังนั้น นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับการประยุกต์อย่างเหมาะสมที่สุดกับงานแต่ละประเภท ประกอบด้วย ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ทักษะในการพูดในที่สาธารณะ การสร้างความสัมพันธ์ ความสามารถในการวางแผน ความเข้าใจและการแปลความหมายเกี่ยวกับกฎและข้อบังคับที่ซับซ้อน การมอบหมายความรับผิดชอบ การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การแก้ปัญหา การสื่อสารด้วยการเขียน การดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้สำเร็จ การประเมินสมรรถภาพในการทำงาน ความตั้งใจในการยอมรับความผิดพลาด ความสามารถในการแก้ปัญหาคัดแย้งในที่ทำงาน การยอมรับความหลากหลายของสถานที่ทำงาน การให้กำลังใจกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร และความพึงพอใจที่ได้จากการให้คำปรึกษาเพื่อนร่วมงาน

2. นักบัญชีมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงานด้านการได้รับการยอมรับ และด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก เพราะว่า การปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา ตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพและความเป็นอิสระ รวมทั้งมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติเป็นระยะเวลาอันยาวนานและเข้มข้นเพียง

พอที่จะแสดงให้เห็นว่า เป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพบัญชี รวมทั้งมีความรู้ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบัญชี ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ส่งผล ให้รายงานทางบัญชีและรายงานผลการดำเนินงาน ครบถ้วน เชื่อถือได้ ทันทต่อเหตุการณ์และ เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินของกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว 22 ลงวันที่ 14 มกราคม 2559 เรื่อง เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2559 เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีความครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนการนำรายงานทางการเงินและ บัญชีของส่วนราชการออกเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งแสดงถึงควมมีคุณภาพของการจัดทำบัญชี และรายงานทางการเงินของส่วนราชการ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงใจ วุฒิประเสริฐ (2556 : 9-10) พบว่า 1) ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกใน ระดับสูงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเน้นถึงความต้องการ คือความต้องการประสบ ความสำเร็จ 2) ปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเน้นถึงความต้องการ คือ ความต้องการอำนาจ เป็นความ ต้องการมีอิทธิพลและครอบงำเหนือผู้อื่น ความสามารถของตนส่งผลให้การปฏิบัติงาน บรรลุผลสำเร็จที่ตนเองได้ตั้งเป้าหมายไว้ 3) ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิง บวกในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้น จากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบและมีอำนาจรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ ไม่ควบคุมมาก เกินไป จนขาดความเป็นอิสระในการทำงาน และการศึกษาของ ปัญญาณี กัญยะกาญจน์ (2555 : 6) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คือ ผลที่เกิดจากความสามารถในการ ปฏิบัติงานของนักบัญชีให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่าง คุ่มค่าที่สุด มีการสูญเปล่าน้อยที่สุด มีลักษณะของการดำเนินงานไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ได้อย่างดี โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือคุณภาพผลงาน ที่มีความถูกต้อง และ ความเรียบร้อยของงาน โดยมุ่งเน้นความประหยัด และความคุ้มค่าสูงสุด ได้ในเวลาหรือ มาตรฐานที่ควรจะเป็น สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ทันต่อความต้องการ ดังนั้น ปัจจัยที่ เป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญสำหรับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสำเร็จในการ ทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ และความรับผิดชอบ ที่แสดงถึงความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน

ประเทศไทย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับ และด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารกับด้านความรับผิดชอบ ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจกับด้านการได้รับการยอมรับ และทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจกับด้านความสำเร็จของงาน เนื่องจาก นักบัญชีจะต้องติดต่อกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารที่เชื่อถือได้ มาประกอบในการบันทึกบัญชี เช่น การติดต่อกับธนาคาร เพื่อขอใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคารมาตรวจสอบการทะเบียนคุมเช็ค การติดต่อกับฝ่ายการเงินเพื่อขอข้อมูลด้านการเบิกเงิน การรับจ่ายเงิน ทะเบียนคุมและเอกสารทางบัญชี การติดต่อกับฝ่ายพัสดุเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับรายการก่อสร้างผูกพันและรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ เพื่อเขียนในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ขณะเดียวกันนักบัญชียังต้องมีการติดต่อประสานงานไปยังสำนักงานคลังจังหวัดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินทางการบัญชี เพื่อให้ตัวเลขที่ปรากฏในรายงานทางการเงินและรายงานผลการดำเนินงานสะท้อนผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง เชื่อถือได้ และได้รับการยอมรับ

มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 5 เรื่อง ข้อกำหนดด้านประสบการณ์การทำงานจริง ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องแสดงให้เห็นว่า 1) มีความเข้าใจถึงองค์กร การทำงานจริงของธุรกิจและความสัมพันธ์ในการทำงาน 2) ความสามารถเชื่อมโยงงานด้านบัญชีกับงานด้านธุรกิจและกิจกรรมทางธุรกิจได้ 3) การตระหนักถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ให้บริการ วัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน 4) ความสามารถในการพัฒนาสิ่งที่เหมาะสมเกี่ยวกับค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติในการทำงานจริง และในสถานการณ์ชีวิตจริง ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 8 ได้กล่าวถึง ความสามารถของนักบัญชีว่า จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพ และจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี ด้านการเงินและการรายงานในระดับสูง รวมทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชี รวมถึงการมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ สอดคล้องกับหนังสือ

กรมบัญชีกลาง ส่วนที่ 3 ที่ กค 0410.3/ว.6 ลงวันที่ 10 มกราคม 2560 เรื่อง เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (กรมบัญชีกลาง 2560 : 1) ซึ่งกรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านบัญชี เพื่อประเมินความสำเร็จในการจัดทำบัญชีการเงินและบัญชีบริหาร ที่แสดงว่า รายงานการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส เชื่อถือได้ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะท้อนถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่มีต่อข้อมูลทางการบัญชี ดังนั้น การขาดทักษะทางวิชาชีพบัญชี ย่อมส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง การดำรงอยู่ของวิชาชีพบัญชี และการยอมรับจากสังคม

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับการยอมรับในระดับต่ำ แม้ว่า นักบัญชีมีอาชีพที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรี และมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีอย่างเข้มข้น ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง ก็ไม่ได้ส่งผลให้นักบัญชีได้รับการยอมรับจากสังคม จะเห็นได้ว่า การที่จะได้รับการยอมรับจากสังคม เพื่อนร่วมงานนั้น นักบัญชีจะต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ความใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา ความชำนาญงานและการสะสมประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเอาใจใส่ต่องานบัญชีอย่างเต็มความสามารถ และระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงนักบัญชี สามารถลดข้อผิดพลาดทางบัญชีให้น้อยที่สุด เพราะว่าสังคมมีความคาดหวังต่อวิชาชีพบัญชีค่อนข้างสูง ดังนั้น คุณสมบัติของผู้ที่จะปฏิบัติงานบัญชีได้จะต้องเป็นผู้มีทักษะทางด้านปัญญาค่อนข้างสูง ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เชื่อถือได้ มีคุณภาพ ทันทเวลา ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นไปตามหลักการประเมินของกรมบัญชีกลาง ส่งผลให้รายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานได้รับการยอมรับจากสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์สูงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักบัญชีได้มีทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การรายงาน การจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบแบบแผน การทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย กฎกติกาต่าง ๆ

วัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกันในสังคม การสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้น การใช้
 วิจารณ์อย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการที่นักบัญชีสามารถตัดสินใจ
 เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ ตามความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม เป็นไปตาม
 ระเบียบอย่างเคร่งครัด และมีการติดตามประเมินผล ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบของนักบัญชี

1.2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการ
 ปฏิบัติงานของนักบัญชี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน
 ประเทศไทย ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ นักบัญชีมีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพอย่าง
 ต่อเนื่อง รวมทั้งการเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ GFMS อย่างน้อยปีละ
 2 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานรายใหม่ได้เข้าใจระบบงาน และผู้ปฏิบัติงานเก่าก็จะได้ทบทวน
 ความรู้ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักบัญชีมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บน
 ฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความเป็นอิสระ ส่งผลให้การจัดทำ
 รายงานทางการเงินมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบของกรมบัญชีกลาง

1.3 ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างเป็นรายปี การ
 เปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีบ่อย ๆ ส่งผลให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง
 และไม่เป็นปัจจุบัน ดังนั้น ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ผู้บริหารควรมีการขออัตรากำลังที่เป็น
 ตำแหน่งพนักงานราชการ หรือข้าราชการ เพื่อลดปัญหาการลาออก หรือการเปลี่ยนงานบ่อย ๆ
 รวมทั้งการหมุนเวียนงานบัญชีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้

1.4 นักบัญชี จำนวนร้อยละ 19.71 ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านบัญชี ดังนั้น
 ผู้บริหารควรให้นโยบายว่าผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจบการศึกษา
 ทางด้านบัญชี เพราะว่าการปฏิบัติงานด้านบัญชี และการบันทึกข้อมูลในระบบ GFMS
 หากมีการวิเคราะห์รายการทางบัญชีผิดพลาด ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่น เลือกประเภทบัญชี
 ไม่ถูกต้อง จะส่งผลให้ สิ้นทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายผิดประเภท ทำให้รายงานทาง
 บัญชีไม่สะท้อนผลการปฏิบัติงานที่แท้จริงของหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
 นักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในประเทศไทย เช่น
 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ด้านความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ด้าน
 สวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านความผูกพันกับหน่วยงาน ด้านความสำเร็จในอาชีพ ด้านความ
 ซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อหน่วยงาน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรธร ทวีจันทร์ ดร. ดาระณี สุรินทรเสรี และดร.ญานิศ ศรีบุญเรือง ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยการเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไข วิทยานิพนธ์เพื่อให้ความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามและกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2560). *เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว.6 ลงวันที่ 10 มกราคม 2560.
- จำเรียง อุ้นแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ดวงใจ วุฒิประเสริฐ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักขายและบริการลูกค้าองค์กรบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)*. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- ปัญญาณี กันยะกาญจน์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนเองเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พูลสิน กลิ่นประทุม. (2559). “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.” *ปัญญาภิวัฒน์*. 8, 1 (มกราคม - เมษายน 2559).
- วันวิสาห์ เดชภูมิ. (2559). *ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจต้องการในเขตจังหวัดขอนแก่น*. การศึกษาอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). *ผลกระทบของ AEC ที่มีต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี*. (อ้างเมื่อ วันที่ 4 กรกฎาคม 2559) สืบค้นจาก <http://www.fap.or.th/index.php?Lay=show&ac= article&id=539801140&Ntype=45>

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3*. (อ้างเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2559) สืบค้นจาก <http://www.fap.or.th>

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2559). *สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2559). สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th/>

Banham, H. and He, Y. (2013). *Leadership Aspirations of Professional Accountants*. (cited 16 July 2016) Retrieved from <http://www.ipedr.com/vol59/010-ICFMM2013-P00015.pdf>